

BÁO CÁO THẨM TRA

Dự thảo nghị quyết trình kỳ họp thứ 13 (chuyên đề), HĐND tỉnh khóa X

Thực hiện sự phân công của Thường trực HĐND tỉnh về phân công thẩm tra dự thảo nghị quyết trình kỳ họp thứ 13 (chuyên đề) của HĐND tỉnh. Sau khi xem xét hồ sơ, nghiên cứu nội dung các dự thảo nghị quyết do UBND tỉnh trình, Ban kinh tế - ngân sách đã tổ chức khảo sát thực tế một số nội dung, làm việc trực tiếp với các đơn vị có liên quan và tiến hành công tác thẩm tra theo quy định.

Ban kinh tế - ngân sách báo cáo HĐND tỉnh ý kiến thẩm tra, như sau:

I. Đối với dự thảo nghị quyết bãi bỏ Nghị quyết số 07/NQ-HĐND ngày 17 tháng 6 năm 2022 của HĐND tỉnh Bình Phước đồng thuận thực hiện dự án và thống nhất đề xuất giao UBND tỉnh Bình Dương làm cơ quan có thẩm quyền dự án đường cao tốc thành phố Hồ Chí Minh – Thủ Dầu Một – Chơn Thành

1. Sự cần thiết và thẩm quyền ban hành nghị quyết

Căn cứ quy định tại khoản 3 Điều 5 Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công tư; khoản 4 Điều 21 Nghị định số 35/2021/NĐ-CP ngày 29/3/2021 của Chính phủ về quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công tư; Thông báo số 96/TB-VPCP ngày 04/4/2022 của Văn phòng Chính phủ về kết luận của Thủ tướng Chính phủ Phạm Minh Chính tại buổi làm việc với Ban Thường vụ Tỉnh ủy Bình Dương. Ngày 17/6/2022, HĐND tỉnh đã thông qua Nghị quyết số 07/NQ-HĐND về đồng thuận thực hiện dự án và thống nhất giao UBND tỉnh Bình Dương làm cơ quan có thẩm quyền dự án đường cao tốc thành phố Hồ Chí Minh – Thủ Dầu Một – Chơn Thành.

Ngày 28/11/2023, Quốc hội thông qua Nghị quyết số 106/2023/QH15 về thí điểm một số chính sách đặc thù về đầu tư xây dựng công trình đường bộ; ngày 02/3/2024, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 216/QĐ-TTg về phân cấp và giao cơ quan chủ quản đầu tư các dự án đường bộ tại Nghị quyết số 106/2023/QH15 ngày 28/11/2023 của Quốc hội về thí điểm một số chính sách đặc thù về đầu tư xây dựng công trình đường bộ. Theo đó, dự án đường cao tốc thành phố Hồ Chí Minh – Thủ Dầu Một – Chơn Thành đoạn qua địa bàn tỉnh Bình Phước dài khoảng 6,6 km, Quốc hội, Chính phủ đã phân cấp và giao UBND tỉnh Bình Phước làm cơ quan chủ quản, được sử dụng ngân sách địa phương để đầu tư dự án.

Do đó, việc trình HĐND tỉnh thông qua dự thảo Nghị quyết bãi bỏ Nghị quyết số 07/NQ-HĐND ngày 17 tháng 6 năm 2022 của HĐND tỉnh Bình Phước đồng thuận thực hiện dự án và thống nhất đề xuất giao UBND tỉnh Bình Dương

làm cơ quan có thẩm quyền dự án đường cao tốc thành phố Hồ Chí Minh - Thủ Dầu Một - Chơn Thành là cần thiết và đúng thẩm quyền.

2. Về nội dung dự thảo nghị quyết

- Đề nghị bổ sung căn cứ pháp lý vào dự thảo Nghị quyết: Nghị quyết số 106/2023/QH15 ngày 28/11/2023 Quốc hội về thí điểm một số chính sách đặc thù về đầu tư xây dựng công trình đường bộ; Quyết định số 216/QĐ-TTg ngày 02/3/2024 của Thủ tướng Chính phủ về phân cấp và giao cơ quan chủ quản đầu tư các dự án đường bộ tại Nghị quyết số 106/2023/QH15 ngày 28/11/2023 của Quốc hội về thí điểm một số chính sách đặc thù về đầu tư xây dựng công trình đường bộ.

- Đối với vốn ngân sách địa phương thực hiện dự án, theo Nghị quyết số 11/NQ-HĐND ngày 12/7/2022 của HĐND tỉnh về việc kế hoạch điều chỉnh vốn đầu tư công trung hạn giai đoạn 2021-2025 đã bố trí vốn đối ứng thực hiện dự án PPP Xây dựng đường cao tốc Thành phố Hồ Chí Minh - Thủ Dầu Một - Chơn Thành đoạn qua địa bàn tỉnh Bình Phước là 314 tỷ đồng. Nay dự án chuyển sang hình thức đầu tư công từ ngân sách nhà nước. Do đó, đề nghị điều chỉnh và bố trí kế hoạch vốn đầu tư công trung hạn của tỉnh cho phù hợp.

3. Dự thảo Nghị quyết: đảm bảo nội dung, phù hợp với tình hình thực tế của địa phương. Ban kinh tế - ngân sách đề nghị HĐND tỉnh xem xét, quyết định.

II. Đối với dự thảo nghị quyết quyết định chủ trương đầu tư dự án Xây dựng đường cao tốc Thành phố Hồ Chí Minh - Thủ Dầu Một - Chơn Thành đoạn qua địa bàn tỉnh Bình Phước.

1. Sự cần thiết và thẩm quyền ban hành nghị quyết

Thực hiện Nghị quyết số 106/2023/QH15 ngày 28/11/2023 của Quốc hội về thí điểm một số chính sách đặc thù về đầu tư xây dựng công trình đường bộ, ngày 02/3/2024, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 216/QĐ-TTg về phân cấp và giao cơ quan chủ quản đầu tư các dự án đường bộ tại Nghị quyết số 106/2023/QH15 ngày 28/11/2023 của Quốc hội về thí điểm một số chính sách đặc thù về đầu tư xây dựng công trình đường bộ. Theo đó, dự án đường cao tốc thành phố Hồ Chí Minh – Thủ Dầu Một – Chơn Thành đoạn qua địa bàn tỉnh Bình Phước dài khoảng 6,6 km, Quốc hội, Chính phủ đã phân cấp và giao UBND tỉnh Bình Phước làm cơ quan chủ quản và thực hiện hoàn tất các thủ tục đầu tư.

Tại khoản 7 Điều 17 của Luật Đầu tư công năm 2019 quy định: “*Hội đồng nhân dân các cấp quyết định chủ trương đầu tư chương trình, dự án nhóm B, nhóm C sử dụng vốn ngân sách địa phương, bao gồm cả vốn bổ sung có mục tiêu từ ngân sách cấp trên, các nguồn vốn hợp pháp của địa phương thuộc cấp mình quản lý*”.

Do đó, việc trình HĐND tỉnh thông qua nghị quyết quyết định chủ trương đầu tư dự án Xây dựng đường cao tốc Thành phố Hồ Chí Minh - Thủ Dầu Một - Chơn Thành đoạn qua địa bàn tỉnh Bình Phước là cần thiết và đúng thẩm quyền.

2. Về nội dung dự thảo nghị quyết

- Đề nghị bổ sung căn cứ pháp lý vào dự thảo Nghị quyết: Nghị quyết số 106/2023/QH15 ngày 28/11/2023 Quốc hội về thí điểm một số chính sách đặc thù về đầu tư xây dựng công trình đường bộ; Quyết định số 216/QĐ-TTg ngày 02/3/2024 của Thủ tướng Chính phủ về phân cấp và giao cơ quan chủ quản đầu tư các dự án đường bộ tại Nghị quyết số 106/2023/QH15 ngày 28/11/2023 của Quốc hội về thí điểm một số chính sách đặc thù về đầu tư xây dựng công trình đường bộ.

- Về hướng tuyến dự án thuộc quy hoạch mạng lưới đường bộ quốc gia, phù hợp với quy hoạch cấp quốc gia, quy hoạch ngành quốc gia¹. Theo phương án này, hướng tuyến của dự án đi qua khoảng 4,1ha đất **rừng tự nhiên**. Tuy nhiên, việc thực hiện thủ tục trình HĐND xem xét quyết định chủ trương chuyển đổi mục đích rừng tự nhiên sang mục đích khác theo quy định tại Điều 248 Luật Đất đai năm 2024 chưa có văn bản hướng dẫn (về quy trình; thủ tục trình HĐND tỉnh) của các cơ quan Trung ương². Đồng thời, hiện nay, các hướng dẫn thực hiện Luật Lâm nghiệp xác định việc chuyển mục đích sử dụng **rừng tự nhiên** sang mục đích khác **thuộc thẩm quyền của Chính phủ**³. Do đó, đề nghị xác định rõ trình tự, thủ tục đề nghị HĐND tỉnh cho chủ trương chuyển đổi khoảng 4,1 ha đất rừng tự nhiên để thực hiện dự án.

Theo quy định khoản 2 Điều 1 Nghị định số 83/2020/NĐ-CP ngày 15/7/2020 của Chính phủ, khi phê duyệt chủ trương chuyển mục đích sử dụng rừng tự nhiên, các dự án phải đảm bảo tiêu chí: “...Được Chủ tịch UBND cấp tỉnh xác nhận (Tại Tờ trình quy định tại điểm d khoản 2 Điều 41) là dự án bắt buộc phải thực hiện trên diện tích có rừng tự nhiên do không thể bố trí trên diện tích khác. Chủ tịch UBND cấp tỉnh chịu trách nhiệm trước Chính phủ, Thủ tướng

¹ Quyết định số 1454/QĐ-TTg ngày 01/9/2021 của Thủ tướng Chính phủ dự án phù hợp với quy hoạch mạng lưới đường bộ thời kỳ 2021-2030, tầm nhìn đến năm 2050. Trên cơ sở báo cáo giải trình của Sở Giao thông vận tải về báo cáo đề xuất chủ trương đầu tư dự án, trong đó hướng tuyến cao tốc được lập trong đề xuất chủ trương đầu tư phù hợp với hướng tuyến theo Quy hoạch chi tiết đường Hồ Chí Minh đã được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 194/QĐ-TTg ngày 15/02/2012 và điều chỉnh cục bộ tại Quyết định số 2531/QĐ-BGTVT ngày 30/8/2017 của Bộ Giao thông vận tải; phù hợp với hồ sơ thiết kế cắm cọc chi tiết Quy hoạch đường Hồ Chí Minh đoạn Ngọc Hồi - Chơn Thành (địa phận các tỉnh Đắk Nông, Bình Phước) và đoạn Chơn Thành - Tân Vạn đã được Ban QLDA đường Hồ Chí Minh phê duyệt tại Quyết định số 4259/QĐ-BHCM ngày 10/12/2015 và điều chỉnh cục bộ tại Quyết định số 2861/QĐ-BHCM ngày 18/10/2017 (trên cơ sở thỏa thuận của UBND tỉnh Bình Phước tại văn bản số 3643/UBND-KT ngày 29/11/2016).

² Tại khoản 2 Điều 14 Luật Lâm nghiệp năm 2017, sửa đổi, bổ sung tại khoản 1 điều 248 Luật Đất đai 2024 – có hiệu lực từ 01/4/2024 quy định: “2. **Không chuyển mục đích sử dụng rừng tự nhiên sang mục đích khác, trừ các dự án sau đây: dự án quan trọng quốc gia; dự án phục vụ quốc phòng, an ninh; dự án cấp thiết khác theo tiêu chí do Chính phủ quy định.**” . Điều 20 Luật Lâm nghiệp năm 2017, sửa đổi, bổ sung tại khoản 5 điều 248 Luật Đất đai 2024 – có hiệu lực từ 01/4/2024 quy định: “Hội đồng nhân dân cấp tỉnh quyết định chủ trương chuyển mục đích sử dụng rừng sang mục đích khác, trừ trường hợp thực hiện dự án thuộc thẩm quyền của Quốc hội, Thủ tướng Chính phủ, Hội đồng nhân dân cấp tỉnh chấp thuận, quyết định chủ trương đầu tư theo quy định của Luật Đầu tư, Luật đầu tư công, Luật Đầu tư theo phương thức đối tác công tư, Luật Dầu khí.” Tuy nhiên, các nội dung này chưa có Văn bản hướng dẫn thực hiện của Chính phủ.

³ Khoản 2 Điều 1 Nghị định số 83/2020/NĐ-CP ngày 15/7/2020 (bổ sung Điều 41a Nghị định số 156/2018/NĐ-CP ngày 16/11/2018) quy định: “5. Chính phủ phân công Thủ tướng Chính phủ quyết định chủ trương chuyển mục đích sử dụng rừng tự nhiên đối với dự án phục vụ quốc phòng, an ninh quốc gia; dự án cấp thiết khác quy định tại khoản 2 Điều 14 Luật Lâm nghiệp, trừ dự án thuộc thẩm quyền của Quốc hội; thành phần hồ sơ, trình tự, thủ tục được quy định tại khoản 2 Điều 41...”).

Chính phủ và pháp luật về nội dung văn bản xác nhận nêu trên". Đề nghị nghiên cứu, xem xét, bổ sung nội dung trên.

- Đối với chuyển đổi 0,8 ha đất trồng lúa sang mục đích khác để thực hiện dự án: theo quy định của pháp luật việc chuyển đổi đất lúa sang mục đích khác được thực hiện sau khi có quyết định chủ trương đầu tư. Do đó đề nghị đưa nội dung này ra khỏi nội dung của dự thảo nghị quyết và thực hiện theo trình tự, thủ tục quy định của pháp luật.

3. Dự thảo nghị quyết: Sau khi UBND tỉnh giải trình, bổ sung dự thảo nghị quyết. Ban kinh tế - ngân sách đề nghị HĐND tỉnh xem xét, quyết định.

Trên đây là báo cáo thẩm tra của Ban kinh tế - ngân sách đối với dự thảo nghị quyết do UBND trình tại kỳ họp thứ 13 (chuyên đề) của HĐND tỉnh khóa X. Ban kinh tế - ngân sách kính trình HĐND tỉnh xem xét và quyết định./.

Nơi nhận:

- TTTU, TT HĐND, UBND, UBMTTQVN tỉnh;
- Các đại biểu HĐND tỉnh;
- LĐVP, Phòng CTHĐND;
- Lưu: VT.

TM. BAN KT-NS HĐND TỈNH
TRƯỞNG BAN

Huỳnh Hữu Thiết